

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Milana Moravu, v právnej veci navrhovateľa: **J. L.**, nar. X., štátna príslušnosť: Ukrajina, trvale bytom O., Ukrajina, t. č. miestom pobytu Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov, *zastúpený JUDr. Z. Š., L., H.*, proti odporcovi: **Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Bratislava**, Hrobáková č. 44, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. p. PPZ-HCP-BA6-AV-114-23/2011-HAM zo dňa 11. apríla 2011, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 43Sp/14/2011-24 zo dňa 28. júna 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 43Sp/14/2011-24 zo dňa 28. júna 2011 **zmeňuje** tak, že rozhodnutie odporcu č. p. PPZ-HCP-BA6-AV-114-23/2011-HAM zo dňa 11. apríla 2011 **zrušuje** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie.

Navrhovateľovi náhradu trov konania **nepriзнаva**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 43Sp/14/2011-24 zo dňa 28. júna 2011 potvrdil rozhodnutie č. p. PPZ-HCP-BA6-AV-114-23/2011-HAM zo dňa 11. apríla 2011, ktorým odporca podľa § 62 ods. 3 zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“ alebo „zákon“) predĺžil lehotu zaistenia (určenú rozhodnutím Oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru Bratislava o navrhovateľovom zaistení č. p.: UHCP-BA-OCP-AV-212-7/2010-TVO zo dňa 15. októbra 2010) na čas nevyhnutne potrebný, najviac však o ďalších dvanásť mesiacov, t.j. najviac do 11. apríla 2012, z dôvodu, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon administratívneho vyhostenia účastníka konania z územia Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) možno predpokladať, že sa tento výkon predĺži z dôvodu, že účastník konania dostatočne nespolupracoval (opakovane odmietol vyplniť osobné dotazníky k zisteniu totožnosti a následnému vydaniu náhradného cestovného dokladu), na území SR sa zdržiaval bez cestovného dokladu, bez platného víza a bez povolenia na pobyt. Zároveň podľa § 62 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov určil, že účastník zostáva umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov (ďalej len „ÚPZC Medveďov.“).

Krajský súd v odôvodnení rozsudku konštatoval, že nezistil v činnosti správneho orgánu také pochybenia, ktoré by boli spôsobilé viesť ku zrušeniu napadnutého rozhodnutia. K námietke, ktorou navrhovateľ poukazoval na obsah Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd krajský súd uviedol, že má za to, že v konaní nedošlo k porušeniu práv a slobôd garantovaných týmto dohovorom. Krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutie správneho orgánu je vydané v súlade s § 62 ods. 3 zákona č. 549/2009 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o pobyte cudzincov a ktorým bola do slovenského právneho poriadku transponovaná Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (ďalej len „Smernica“ alebo „návratová smernica“). Ustanovenie § 62 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov alternatívne uvádza dôvod pre predĺženie doby zaistenia a to nevydanie náhradného cestovného dokladu v stanovenej lehote, čo nebolo navrhovateľom spochybňované ani vyvrátené. Krajský súd pripustil, že v odôvodnení rozhodnutia by bolo žiaduce podrobnejšie uviesť skutočnosti, na základe ktorých správny

orgán vyvodil záver, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon administratívneho vyhostenia sa tento predĺži z dôvodu, že navrhovateľ dostatočne nespolupracuje, aj keď podľa neho vyplývajú z obsahu administratívneho spisu. Krajský súd ďalej uviedol, že treba zohľadniť, že ani navrhovateľ neprodukoval v podstate žiadne relevantné skutočnosti ani dôkazy spochybňujúce zákonnosť postupu správnych orgánov, okrem tvrdení, že zo strany odporcu nebol skúmaný účel samotného zaistenia ako aj splnenie podmienok na predĺženie lehoty zaistenia.

Na záver krajský súd uviedol, že nie je nevyhnutné uvádzať, čím pomôže predĺženie doby zaisteniu sledovanému cieľu, nakoľko toto je zrejmé z právneho titulu a účelu rozhodnutia. V danom prípade je nepochybné, že navrhovateľ vôbec nespolupracoval, pokiaľ išlo o zistenie jeho totožnosti a následné vydanie náhradného cestovného dokladu, a preto je potrebné konštatovať, že navrhovateľ svojim správaním maril vyhostenie, čím boli naplnené zákonné podmienky na predĺženie lehoty zaistenia v súlade s ust. § 62 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov.

Krajský súd zvažil všetky skutočnosti a na ich základe, v súlade so zákonnými ustanoveniami, v zmysle § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), napadnuté rozhodnutie odporcu č. p. PPZ-HCP-BA6-AV-114-23/2011-HAM zo dňa 11. apríla 2011 ako zákonné potvrdil.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ včas, prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, odvolanie a žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporcu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie. Uviedol, že s rozsudkom krajského súdu nesúhlasí z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. d) a f) O. s. p. a to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Navrhovateľ nesúhlasil so záverom, ku ktorému dospel krajský súd, podľa ktorého nie je potrebné uvádzať v rozhodnutí o predĺžení lehoty zaistenia, čím pomôže predĺženie doby zaistenia sledovanému cieľu. V danom prípade podľa navrhovateľa nemôže byť postačujúce konštatovanie, že „toto je zrejmé z právneho titulu a účelu rozhodnutia“, pretože v zmysle takejto konštatácie súdu by malo byť postačujúce, aby rozhodnutie, ktorým sa vážnym

spôsobom zasahuje do základných ľudských práv človeka, obsahovalo len výrok bez potreby riadne odôvodniť správnu úvahu, ktorá k nemu viedla, čo je v zmysle zásad správneho konania, podľa navrhovateľa, nemysliteľné. Navrhovateľ vyjadril presvedčenie, že odôvodnenie rozhodnutia tým, že navrhovateľ odmieta vyplniť dotazník za účelom vybavenia mu náhradného cestovného dokladu, nespĺňa vzhľadom na závažnosť zásahu do práva na osobnú slobodu navrhovateľa, kritérium primeranosti, z ktorého vychádza bod 16 preambuly návratovej smernice. Ďalej poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 264/09-81 z 19. októbra 2010, ako aj rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sp/13/2011-21 zo dňa 6. júla 2011 a rozsudky Krajského súdu v Trnave č. k. 44Sp/3/2011-32 z 2. mája 2011 a č.k. 44Sp/26/2011-45 z 9. mája 2011, v zmysle ktorých vyplýva, že v rozhodnutí o zaistení je nevyhnutné sa vysporiadať s otázkou vyhostiteľnosti cudzinca. Rozhodnutie odporcu by bolo možné považovať za dostatočne odôvodnené a preskúmateľné súdom len vtedy, ak by odporca riadne a zodpovedne odôvodnil, ako pomôže predĺženie lehoty zaistenia naplniť cieľ zaistenia a tiež sa mal dôkladne vysporiadať s otázkou vyhostiteľnosti navrhovateľa na Ukrajinu, majúc na pamäti všetky individuálne okolnosti daného prípadu a doterajšiu neúspešnosť výkonu administratívneho vyhostenia.

Podľa navrhovateľa jeho nespolutrác tým, že odmietal vyplniť dotazník potrebný pre vydanie náhradného cestovného dokladu, nenaplní zákonné podmienky potrebné pre predĺženie lehoty zaistenia, nakoľko totožnosť navrhovateľa bola odporcovi dostatočne známa z príslušných spisov, teda mohol konať podľa § 47 zákona o pobyte cudzincov - vydať navrhovateľovi cudzinecký pas a dať mu možnosť opustiť SR dobrovoľne. Navrhovateľ je toho názoru, že takýto postup zo strany odporcu má mať prednosť pred zaistením, keďže zaistenie má byť použité až ako krajný prostriedok v prípade, keď ostatné možnosti neprichádzajú do úvahy. Navrhovateľ ďalej dáva do pozornosti, že odporca vo svojom rozhodnutí neuvádza, či skúmal účel samotného zaistenia, len konštatuje, že boli naplnené dôvody pre predĺženie lehoty zaistenia. Odporca je pritom povinný skúmať nielen skutočnosť, či došlo k naplneniu podmienok predĺženia lehoty zaistenia, ale aj skutočnosť, či naďalej trvá účel zaistenia. Pri predĺžení zaistenia za účelom výkonu administratívneho vyhostenia mal odporca pri svojom rozhodovaní skúmať, či je ďalšie zaistenie za účelom administratívneho vyhostenia efektívne a spĺňa svoj účel.

Právna zástupkyňa navrhovateľa podaním doručeným Krajskému súdu v Trnave dňa 6. septembra 2011 predložila súdu čestné prehlásenie pani A. V. (nar. X.), v ktorom tvrdí, že otcom jej dieťaťa N. V. (nar. X.) je navrhovateľ, čím chce preukázať, že napadnuté rozhodnutie o predĺžení zaistenia je nezákonné, keďže vedie na území SR rodinný život. Táto skutočnosť by mala byť odporcovi známa a zakladá prekážku jeho vyhostenia. Z uvedeného podľa právnej zástupkyne navrhovateľa nie je daný zákonný dôvod na predĺženie zaistenia navrhovateľa. V čestnom prehlásení pani A. V. ďalej uviedla, že navrhovateľ nemohol byť zapísaný v rodnom liste ako jeho otec z dôvodu, že nemá žiaden doklad totožnosti. O syna sa vždy riadne staral, stretával sa s ním a viedol s ním rodinný život až do jeho umiestnenia v ÚPZC Medveďov. Počas zaistenia sa o syna naďalej zaujíma, avšak z dôvodu, aby nebol traumatizovaný návštevou „väzenia pre cudzincov“ matka syna na návštevy nevodí, ale s otcom sú v telefonickom kontakte. Spolu s čestným prehlásením bol súdu predložený rodný list N. V., v ktorom je kolónka, v ktorej má byť uvedené meno a priezvisko, deň, mesiac, rok a miesto narodenia, štátne občianstvo a rodné číslo otca dieťaťa, prázdna.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril prípisom zo dňa 26. augusta 2011, v ktorom uviedol, že rozhodnutie o predĺžení zaistenia je plne v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a k zaisteniu navrhovateľa došlo výhradne na výkon jeho administratívneho vyhostenia, keďže bolo možné dôvodne sa obávať, že navrhovateľ bude mariť a sťažovať výkon rozhodnutia o administratívnom vyhostení.

K navrhovateľovým námietkam odporca uviedol, že z napadnutého rozhodnutia jednoznačne vyplýva, že navrhovateľ vedome vstúpil na územie SR bez oprávnenia, následne sa tu neoprávnene zdržiaval hoci vedel, že svojim konaním priamo porušuje ustanovenia zákona o pobyte cudzincov. Navrhovateľovi už v minulosti bol uložený zákaz vstupu na územie SR a to v období od roku 2007 do roku 2010, pričom už počas tohto konania mal navrhovateľ snahu mariť a sťažovať výkon administratívneho vyhostenia.

K námietke preukázanej totožnosti navrhovateľa odporca uviedol, že na základe žiadosti bolo odporcovi Veľvyslanectvom Ukrajiny oznámené, že podľa poskytnutých osobných údajov J. L., narodený X., štátny príslušník Ukrajiny, nie je možné potvrdiť totožnosť osoby. V databáze patričných údajov Odboru občianstva, emigrácie a evidencie fyzických osôb Ministerstva vnútra Ukrajiny uvedený nie je. V liste Konzulárneho radcu Veľvyslanectva Ukrajiny v Slovenskej republike JUDr. I. P. zo dňa 7. júna 2011 sa opätovne

uvádza: „L. J., nar. X. nemá v evidenčných databázach Ministerstva vnútra Ukrajiny záznam o jeho ukrajinskej štátnej príslušnosti ani údaj o trvalom pobyte na území Ukrajiny. Obzvlášť preverka tejto osoby bola uskutočnená aj v oblastných zložkách MV Ukrajiny vo Lvove a Užhorode avšak bezvýznamne“. Podľa odporcu je teda bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že dôvody uvádzané právnou zástupkyňou navrhovateľa sú vedome zavádzajúce a nezakladajúce sa na pravde. Pri dĺžke zaistenia je podľa odporcu v tomto konkrétnom prípade nutné zohľadniť aj skutočnosť, že táto sa predlžuje samotným zavineným konaním navrhovateľa a to z dôvodu, že tento úmyselne vedome poskytol správneho orgánu ako aj ďalším orgánom verejnej a štátnej správy SR falošné osobné údaje, ktorých preverenie je zdĺhavé, nakoľko ich je nutné vykonávať prostredníctvom orgánov iných štátnych subjektov, v danom prípade orgánov Ukrajiny.

Vo vyjadrení odporcu ďalej uviedol, že základom na vydanie cudzineckého pasu a teda postupu správneho orgánu podľa § 47 zákona o pobyte cudzincov, je zistenie pravej identity a nie pod akou cudzinec vystupuje pred štátnymi orgánmi SR. Ak v dobe konania navrhovateľ nevedel hodnoverným spôsobom preukázať svoju totožnosť, je povinnosťou každého orgánu túto overiť všetkými dostupnými prostriedkami. K námietke neposkytnutia možnosti dobrovoľného opustenia územia SR, správny orgán uviedol, že navrhovateľ túto možnosť mal ešte pred jeho zaistením. Z vyjadrení navrhovateľa bolo podľa odporcu jednoznačne preukázané, že sa zdržiaval na území SR vedome neoprávnene a nemal v úmysle ju opustiť, inak by tak mohol konať už v minulosti a to bez uloženia administratívneho vyhostenia a zákazu vstupu. Táto skutočnosť vyplýva aj zo zápisnice o podaní vyjadrenia zo dňa 11. apríla 2011 č. PPZ-HCP-BA6-114-22/2011, v ktorej navrhovateľ uviedol, že sa nemá na Ukrajinu kam vrátiť.

Odporcu ďalej poukázal na ust. § 62 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov, podľa ktorého je policajt oprávnený zaistiť cudzinca na účel výkonu administratívneho vyhostenia alebo výkonu vyhostenia. Odporcu má za to, že v napadnutom rozhodnutí bol jeho postup dostatočne zrozumiteľne odôvodnený, pričom zo samotného napadnutého rozhodnutia je jednoznačné, že predĺženie lehoty zaistenia bolo za účelom výkonu administratívneho vyhostenia na základe právoplatného rozhodnutia, ktoré či navrhovateľ alebo jeho právna zástupkyňa žiadnym spôsobom nespochybňujú.

Na záver dodal, že každý cudzinec ako aj osoba nachádzajúca sa na výsosťnom území SR je povinná rešpektovať zákony Slovenskej republiky a svoje konanie smerovať tak, aby nedošlo k porušovaniu zákonov, ako aj ohrozovaniu zákonom chráneným záujmom štátu. Jedným z týchto zákonom chránených záujmov štátu je aj regulácia príchodu a pobytu cudzincov na výsosťnom území SR a tak isto v zákonom stanovených medziach, ktoré upravuje zákon o pobyte cudzincov disponuje zákonnými prostriedkami na zabezpečenie odsunu cudzincov, ktorí nerešpektujú zákony Slovenskej republiky a zákonné rozhodnutia štátnych orgánov. V prípade navrhovateľa je jasne preukázané, že sa jedná o cudzinca, ktorý nerešpektoval zákony Slovenskej republiky, o čom svedčí skutočnosť, že konal v rozpore s nimi.

K doplneniu odvolania právnou zástupkyňou navrhovateľa odporca v prípise zo 7. októbra 2011 uviedol, že tvrdenia uvádzané právnou zástupkyňou navrhovateľa a výpovede samotného navrhovateľa si vo veľkej miere odporujú, nakoľko navrhovateľ v zápisnici o vyjadrení účastníka konania vedenej pod číslom UHCP-BA-OCP-AV-212-6/2010-TVO zo dňa 1X. uviedol: *„Na územie Slovenskej republiky som sa chcel dostať za účelom zárobku. Pracoval som tu v Bratislave, na Starej Vajnorskej, kde som vykladal kamióny pre väčšinou čínskych podnikateľov. Dostával som 30,- eur na deň. V Bratislave som býval v záhradnej chatke, v blízkosti Prístavného mostu.“* Na otázku správneho orgánu *„Máte na území SR nejakých príbuzných alebo osoby, voči ktorým máte vyživovaciu povinnosť?“* navrhovateľ odpovedal jednoznačne *„Nie.“* Dňa 11. apríla 2011 bola s navrhovateľom spísaná ďalšia zápisnica o vyjadrení účastníka konania vedená pod číslom PPZ-HCP-BA6-AV-114-22/2011-HAM, v ktorej na tie isté otázky odpovedal rovnako, ako je uvedené v zápisnici zo 1X., citovanej vyššie. Z vyššie uvedeného podľa odporcu vyplýva, že navrhovateľ počas svojho neoprávneného pobytu na území SR nevedol rodinný život s občiankou SR a jej maloletým synom tak, ako to uvádza jeho právna zástupkyňa. Odporca dodal, že pracovníci ÚPZC v Medveďove evidujú každú návštevu ako aj poštovú korešpondenciu tam zaistených cudzincov, pričom v prípade navrhovateľa neevidujú žiadnu korešpondenciu a taktiež žiadne návštevy navrhovateľa.

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. preskúmajú sudy v správnom súdnictve na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 250l ods. 1 O. s. p. sa v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov, postupuje podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku „Rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov“. Pokiaľ v tretej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku s výnimkou § 250a (§ 250l ods. 2 O. s. p.).

Z obsahu administratívneho spisu bolo zistené, že navrhovateľ bol rozhodnutím Oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru Bratislava č. p. UHCP-BA-OCP-AV-212-7/2010-TVO z 15. októbra 2010 podľa § 57 ods. 1 písm. a) bod 1 a písm. b) bod 1 zákona o pobyte cudzincov administratívne vyhostený a bol mu určený zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky na dobu päť rokov, t. j. do 15. októbra 2015; podľa § 56 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov mu bolo určené vycestovanie do krajiny pôvodu, na územie Ukrajiny. Navrhovateľ bol dňom 15. októbra 2010 podľa § 62 ods. 1 písm. a) s poukazom na § 59 ods. 1 písm. b) a d) zákona o pobyte cudzincov zaistený rozhodnutím Oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru Bratislava pod číslom UHCP-BA-OCP-AV-212-8/2010-TVO a podľa § 62 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov umiestnený v zariadení Útvaru policajného zaistenia pre cudzincov Medved'ov. Rozhodnutím Oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru Bratislava číslo PPZ-HCP-BA6-AV-114-23/2011-HAM zo dňa 11. apríla 2011 bola navrhovateľovi predĺžená lehota zaistenia na čas nevyhnutne potrebný najviac však o 12 mesiacov. V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uviedol, že Oddelenie cudzineckej polície ÚPZC Medved'ov dňa 21. októbra 2010 požiadalo Veľvyslanectvo Ukrajiny v Slovenskej republike o sprostredkovanie žiadosti o vystavenie náhradného cestovného dokladu pre navrhovateľa, nakoľko navrhovateľ opakovane odmietal vyplniť dotazník v rodnom jazyku. V dňoch 22. decembra 2010, 8. februára 2010 a 5. apríla 2011 boli s navrhovateľom vykonané osobné pohovory za prítomnosti tlmočníka Ing. A. D., CSc., počas ktorých boli navrhovateľovi opätovne predložené osobné dotazníky potrebné k zisteniu totožnosti a následnému vydaniu náhradného cestovného dokladu príslušným zastupiteľským úradom, navrhovateľ odmietol akúkoľvek spoluprácu. Dňa 11. apríla 2011 bol navrhovateľ pracovníkmi ÚPZC Medved'ov znovu požiadaný o vyplnenie dotazníka v rodnom jazyku, čo odmietol a následne s ním bola spísaná zápisnica o vyjadrení účastníka konania vedená pod číslom PPZ-HCP-BA6AV-114-22/2011-HAM, v ktorej navrhovateľ za prítomnosti tlmočníka vypovedal, že si je vedomý toho, že sa zdržiava na území SR bez oprávnenia, ako aj toho, že

bol z územia SR administratívne vyhostený právoplatným rozhodnutím, pričom na záver dodal, že sa nemá na Ukrajinu kam vrátiť. Odporca ďalej v rozhodnutí uviedol, že nakoľko možno predpokladať, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon administratívneho vyhostenia, sa tento výkon predĺži z dôvodu, že účastník konania dostatočne nespolupracuje so správnym orgánom, keď sústavne odmieta akúkoľvek spoluprácu, resp. ani raz nevyplnil osobný dotazník k zisteniu totožnosti a následnému vydaniu náhradného cestovného dokladu.

Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ opravný prostriedok na Krajský súd v Trnave, ktorý rozsudkom č. k. 43Sp/14/2011-24 zo dňa 28. júna 2011 rozhodnutie odporcu potvrdil.

Podľa § 250i veta prvá O. s. p. pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len Najvyšší súd SR“), ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel jednomyseľne k záveru, že rozsudok krajského súdu bolo potrebné zmeniť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p. v spojení s § 250l ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 2. novembra 2011 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

V predmetnej veci bolo potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 43Sp/14/2011-24 zo dňa 28. júna 2011, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie č. p. č. p. PPZ-HCP-BA6-AV-114-23/2011-HAM zo dňa 11. apríla 2011, ktorým odporca podľa § 62 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov predĺžil lehotu zaistenia navrhovateľa na čas nevyhnutne potrebný, najviac však o ďalších dvanásť mesiacov, t.j. najviac do 11. apríla 2012, z dôvodu, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon administratívneho vyhostenia účastníka konania z územia SR možno predpokladať, že sa tento výkon predĺži z dôvodu, že účastník konania dostatočne nespolupracoval, na území SR sa zdržiaval bez cestovného dokladu, bez platného víza a bez povolenia na pobyt. Podľa § 62 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov odporca určil, že zostáva umiestnený v ÚPZC Medved'ov. Preto primárne, v medziach odvolania, preskúmal Najvyšší súd SR rozsudok krajského súdu

ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, a to najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa uvedenými v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Podľa § 62 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov je policajt oprávnený zaistiť cudzinca na účel výkonu jeho administratívneho vyhostenia alebo výkonu trestu vyhostenia.

Cudzinec môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac však na šesť mesiacov. Policajný útvar môže rozhodnúť o predĺžení lehoty zaistenia najviac o 12 mesiacov, ak možno predpokladať, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon jeho administratívneho vyhostenia sa tento výkon predĺži z dôvodu, že cudzinec dostatočne nespolupracuje alebo z dôvodu, že mu zastupiteľský úrad nevydal náhradný cestovný doklad v lehote podľa prvej vety; to neplatí, ak ide o rodinu s deťmi alebo zraniteľnú osobu. (§ 62 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov)

Podľa § 63 písm. e) a f) zákona o pobyte cudzincov je policajný útvar povinný skúmať po celý čas zaistenia cudzinca, či trvá účel zaistenia a je povinný zaisteného cudzinca bez zbytočného odkladu prepustiť, ak zanikol účel zaistenia, na základe rozhodnutia súdu alebo ak uplynula lehota zaistenia.

Medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi (čl. ods. 5 Ústavy SR). V článku 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru je uvedené, že každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť a nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom a pod písm. f) je uvedené zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie.

Logickým predpokladom zaistenia cudzinca je, že jeho účel bude môcť byť naplnený. Preto je potrebné pri rozhodovaní o zaistení cudzinca zvážiť, či je výkon správneho vyhostenia aspoň potenciálne možný. Z rozhodnutia odporcu vyplýva, že lehotu zaistenia navrhovateľa predĺžil z dôvodu § 62 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov na maximálne možnú dobu – na 12 mesiacov, pritom otázkami efektívnosti a účelnosti predĺženia lehoty zaistenia sa vôbec nezaoberal. Najvyšší súd SR dal v súvislosti s odvolacími námietkami navrhovateľa ohľadne efektívnosti a účelnosti jeho zaistenia do pozornosti **právny názor Ústavného súdu Slovenskej republiky vyslovený v náleze č. k. II. ÚS 264/09-81 zo dňa 19. októbra 2010**, ktorý rozhodoval v obdobnej veci (rozdiel bol v tom, že v preskúmanom prípade išlo o výkon trestu vyhostenia a nie o výkon administratívneho vyhostenia), pričom uviedol: *„Konanie o zaistení, ktorého sa týka prejednávaná sťažnosť a konanie o vyhostení sú síce dve odlišné konania, ale v žiadnom prípade nie sú úplne nezávislé, či izolované. Uvedené konštatovanie vyplýva zo samotného účelu zaistenia, ktorým je v danom prípade výkon administratívneho vyhostenia. Zákon umožňuje štátu, aby vo vhodných prípadoch mal vo fyzickej dispozícii osobu, u ktorej prebieha vyhostovacie konanie, aby mohlo byť vyhostenie realizované. Z tohto pohľadu je potrebné vnímať aj nevyhnutnosť zaistenia. Administratívne zaistenie nemusí byť nevyhnutné tým spôsobom, ako je to pri väzbe v trestnom konaní, kde musia byť naplnené väzobné dôvody. V zásade tu neplatí úplne tradičný koncept nevyhnutnosti v zmysle hľadania menej závažného zásahu do základných slobôd. Výnimkou je situácia, ak samo vnútroštátne právo zakotvuje podmienku nevyhnutnosti. Vtedy sa z pohľadu Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) posudzuje nevyhnutnosť v rámci posúdenia zákonnosti zaistenia. Slovenská právna úprava požiadavku nevyhnutnosti neupravuje, preto tento prvok nie je potrebné takto skúmať. To však neznamená, že zaistenie môže byť svojvoľné. Jeho limitom je práve naplnenie účelu, a to reálnosť vyhostenia, vyhostiteľnosť cudzinca, pričom konanie o vyhostení musí byť vedené s riadnou starostlivosťou. Priamo dohovor v texte čl. 5 ods. 1 písm. f) uvádza, že pozbaviť osobnú slobodu možno u osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie. Prebiehaním konania nemožno rozumieť len formálne začatie či priebeh takého konania, ale aj reálnosť vyhostenia.“* Ako je ďalej v náleze uvedené, vzťahom medzi zaistením a jeho účelom sa viackrát zaoberal aj ESLP – napr. vo veci Samie Ali vs. Suisse, Agnissan vs. Denmark, Abdolkhani and Karimnia vs. Turkey. Ústavný súd Slovenskej republiky navyše poukázal aj na české prípady, rozhodované Nejvyšším správním soudem – rozsudok č. k. 1 As 12/2009-61 a rozsudok č. k. 2 As 80/2009-66.

Na základe vyššie citovanej časti odôvodnenia nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky konštatoval Najvyšší súd SR, že v predmetnej veci došlo k pochybeniu zo strany správneho orgánu, aj krajského súdu. Správny orgán sa otázkou vyhostiteľnosti navrhovateľa vôbec nezaoberal a napriek tomu, že bolo povinnosťou krajského súdu zaoberať sa navrhovateľovou námietkou účelnosti a efektívnosti zaistenia, a to najmä z pohľadu reálnosti jeho vyhostiteľnosti, krajský súd iba uviedol: *„S ohľadom na osvedčený priebeh predchádzajúceho konania a okolnosti doplnenia právnej úpravy ust. § 62 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov súd považuje vydanie rozhodnutia o predĺžení lehoty zaistenia najviac na dobu stanovenú zákonom za vecne správne a zákonné. Podľa názoru súdu nie je nevyhnutné uvádzať (čoho nedostatok vytýka navrhovateľ), čím pomôže predĺženie lehoty zaistenia sledovanému cieľu, nakoľko toto je zrejmé z právneho titulu a účelu rozhodnutia. V danom prípade je nepochybné, že navrhovateľ vôbec nespocoľpracoval, pokiaľ išlo o zistenie jeho totožnosti a následné vydanie náhradného cestovného dokladu (tieto skutočnosti navrhovateľ ani nespocoľchybňoval), a preto je potrebné konštatovať, že navrhovateľ svojim správaním maril vyhostenie, čím boli naplnené zákonné podmienky na predĺženie lehoty zaistenia v súlade s ust. § 62 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov.“* Napriek tomu, že krajský súd uviedol: *„Je treba pripustiť, že v odôvodnení rozhodnutia by bolo žiaduce podrobnejšie uviesť skutočnosti, na základe ktorých správny orgán vyvodil záver, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon administratívneho vyhostenia, sa tento predĺži z dôvodu, že navrhovateľ dostatočne nespocoľpracuje (aj keď vyplývajú z obsahu administratívneho spisu). Na druhej strane však treba zohľadniť, že ani navrhovateľ neprodukoval v podstate žiadne relevantné skutočnosti ani dôkazy spocoľchybňujúce zákonnosť postupu správnych orgánov, okrem tvrdení, že zo strany odporcu nebol skúmaný účel samotného zaistenia ako aj splnenie podmienok na predĺženie lehoty zaistenia.“*, rozhodnutie odporcu potvrdil. Z domácej právnej úpravy, zo záväznej judikatúry ESLP, ale aj z komparatívnej judikatúry a vôbec z podstaty zaistenia za účelom vyhostenia pritom, podľa Najvyššieho súdu SR, vyplýva, že logickým predpokladom zaistenia cudzinca je, že jeho účel bude môcť byť naplnený, preto bolo potrebné pri rozhodovaní o predĺžení lehoty zaistenia cudzinca zväžiť, či je výkon správneho vyhostenia aspoň potenciálne možný. Námietky navrhovateľa, týkajúce sa účelnosti a efektívnosti jeho zaistenia, tak zostali zo strany krajského súdu nezodpovedané a nebolo objasnené ani to, či bol takýto postup v súlade so zákonom o pobyte cudzincov a s čl. 5 ods. 4 Dohovoru, v nadväznosti na judikatúru ESLP.

Vzhľadom k tomu, že účelnosťou a efektívnosťou zaistenia a vyhostiteľnosťou navrhovateľa sa správny orgán vôbec nezaoberal, neboli splnené podmienky pre jeho zaistenie, hoci formálne existovalo právoplatné rozhodnutie o vyhostení navrhovateľa v rámci správneho konania. Z uvedeného dôvodu mal krajský súd dospieť k záveru, že opravným prostriedkom napadnuté rozhodnutie trpí touto vadou, ktorá bola spôsobilá vyvolať zrušenie rozhodnutia správneho orgánu a vrátenie veci na ďalšie konanie. Keďže na uvedenú okolnosť krajský súd neprihliadol, odvolací súd dospel k záveru o potrebe zmeny napadnutého rozsudku č. k. 43Sp/14/2011-24 zo dňa 28. júna 2011 tak, že bolo účelné rozhodnutie odporcu č. p. PPZ-HCP-BA6-AV-114-23/2011-HAM zo dňa 11. apríla 2011 zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 250ja ods. 3 O. s. p. veta prvá v spojení s § 250l ods. 2 O. s. p.).

K námietke právnej zástupkyne navrhovateľa, že jeho zaistenie nie je zákonné z dôvodu, že navrhovateľ na území SR vedie rodinný život, odvolací súd dodáva, že predloženými dôkazmi nebolo preukázané, že N. V. nar. X., je syn navrhovateľa, nakoľko rodný list, ktorý neuvádza údaje o otcovi, resp. čestné prehlásenie jeho matky o otcovstve navrhovateľa, nie sú spôsobilými dôkazmi na preukázanie tohto tvrdenia. Navrhovateľ pritom tieto neuvádzal ani v správnom konaní, ani v prvostupňovom súdnom konaní, dokonca jeho vyjadrenia v spísaných zápisniciach vyvracajú tvrdenie právnej zástupkyne, nakoľko opakovane uviedol, že na území SR nemá rodinných príslušníkov, ani sa tu nenachádzajú osoby, voči ktorým je zaviazaný vyživovacou povinnosťou. Tieto tvrdenia spochybňuje aj zistenie odporcu, že pracovníci ÚPZC Medved'ov neevidovali žiadnu korešpondenciu ani návštevy navrhovateľa, ako aj vyjadrenie navrhovateľa, že v lete roku 2007 opustil územie SR bez cestovného dokladu cez hraničný priechod Vyšné Nemecké a na územie SR pricestoval dňa 20. februára 2010, to znamená, že v období, keď už žil jeho údajný syn, sa zdržoval mimo územia SR. Najvyšší súd SR dodáva, že predmetom tohto konania nie je potvrdiť, resp. vyvrátiť otcovstvo navrhovateľa, teda konanie o určení otcovstva, nakoľko nemôže rozhodnúť mimo merita prejednávanej veci, bol však v zmysle ustanovení O. s. p. o dokazovaní povinný vyhodnotiť predložené dôkazy v medziach podaného odvolania v spojitosti s preskúmaním napadnutého rozhodnutia.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal odvolací súd z § 250k ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 246c O. s. p. a v zmysle § 151 ods. 2 O. s. p.

úspešnému navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si navrhovateľ trovy v zákonom stanovenej lehote neuplatnil a ani nevyčíslil v súlade s § 151 ods. 1 O. s. p.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.

V Bratislave 2. novembra 2011

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková